

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงาน ของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด

The Study of Colleague's Atisfaction on Neonatal Critical Care Nurse Practitioner

รุ่งทิwa หวังเรืองสถิตย์* ยุคนธร ทองรัตน์ อัสณี วันชัย

Rungtiwa Wangruangsatid*, Youkontorn Thongrat, Ausanee Wanchai

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช พิษณุโลก ประเทศไทย 65000

Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj, Phitsanulok, Thailand

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานร่วมกับพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดที่สำเร็จการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช จำนวน 295 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.53) ด้านบุคลิกภาพในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.52) ค่าเฉลี่ยด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน และด้านทักษะในการปฏิบัติงานเท่ากับ 4.26 (S.D. = 0.52), 4.15 (S.D. = 0.51) และ 4.13 (S.D. = 0.51) ตามลำดับ ผลการวิจัยนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการอบรมหลักสูตรเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด และควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับการบริการจากพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด และศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในมุมมองของผู้ร่วมงาน และในมุมมองของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดต่อไป

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ พยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด ผู้ร่วมงาน การปฏิบัติงาน

Abstract

This survey study was conducted to examine colleagues' satisfaction on neonatal critical care nurse practitioner. The samples were 295 colleagues of neonatal critical care nurse practitioner who are working with neonatal critical care nurse practitioner finishing neonatal critical care nurse practitioner program from Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj. The research instrument was a colleagues' satisfaction on neonatal critical care nurse practitioner questionnaire developed by the researcher. The answers in questionnaire were rating scales. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation.

Corresponding Author : *E-mail : Rungtiwa20@hotmail.com

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช

This study was supported by Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj

The results of this study showed that overall colleagues' satisfaction on neonatal critical care nurse practitioner mean scores were at high level. The mean scores of these in all aspects were at high level. The highest mean score was interpersonal relationship and responsibility aspect ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.53). The lowest score was personal aspect ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.52). The mean scores of moral and professional ethical aspect, knowledge aspect, and accomplishment aspect were 4.26 (S.D. = 0.52), 4.15 (S.D. = 0.51) and 4.13 (S.D. = 0.51), respectively.

The findings of this study suggest that neonatal critical care nurse practitioner program provider should use this result to improve the outcome of this program and forward study about customers' satisfaction on neonatal critical care nurse practitioner service. Moreover, colleagues and neonatal critical care nurse practitioner view comparison on neonatal critical care nurse practitioner service is explored.

Keywords : Satisfaction, Neonatal critical care nurse practitioners, Colleague, Working

บทนำ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พุทธชินราช เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตพยาบาลตอบสนองความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข วิทยาลัยกำหนดวิสัยทัศน์ที่จะเป็นผู้นำการผลิตบัณฑิตพยาบาล และพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขในการจัดการสุขภาพในเขตภาคเหนือ ภายในปี 2563 เน้นให้ผลิตผลที่เกิดจากการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพุทธชินราชเป็นบุคลากรที่มีคุณธรรม เป็นผู้นำด้านวิชาการ สามารถทำงานกับบุคลากรทุกวิชาชีพ และมีใจใฝ่พัฒนา พัฒนตนเองอยู่เสมอ ดังนั้นพันธกิจของวิทยาลัยจึงไม่ดำเนินการเพียงเฉพาะพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพตามปณิธานของวิทยาลัยแต่วิทยาลัยยังมีพันธกิจที่สำคัญในการพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและ สังคม จากรายงานสถิติทารกน้ำหนักแรกเกิดน้อยของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2558 มีอัตราการเกิดทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 2,500 กรัมอยู่ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 10.4, 10.2, 10.7, 10.4, 10.6 ของทารกเกิดมีชีพตามลำดับ¹ เป็นสถิติที่สูงกว่าที่กระทรวงสาธารณสุขตั้งเป้าหมายไว้ไม่เกินร้อยละ 7² ซึ่ง 2 ใน 3 ของทารกน้ำหนักตัวน้อยเป็นทารกเกิดก่อนกำหนด³ จากความไม่สมบูรณ์ของทารกทั้งกายวิภาค และสรีรวิทยาของอวัยวะต่างๆ ทำให้ทารกมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพตั้งแต่แรกเกิด และต้องการการดูแลรักษาพยาบาลอย่างใกล้ชิดจากบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง อาทิ เช่น ความผิดปกติระบบทางเดินหายใจ ได้แก่ การขาดออกซิเจน

ตั้งแต่แรกเกิด หายใจลำบาก หยุดหายใจ ปวดบวม ภาวะหายใจเร็วชั่วคราวในทารกแรกเกิดเป็นต้น^{4, 5, 6} ความผิดปกติระบบเลือด หัวใจและหลอดเลือด เช่น โรคหัวใจที่ผนังกันหัวใจห้องล่าง โรคหัวใจที่ผนังกันหัวใจห้องบน โรคหลอดเลือดหัวใจเกิน ภาวะซีดในทารกเกิดก่อนกำหนด⁵ ความผิดปกติระบบเมตาบอลิซึม ได้แก่ น้ำตาลในเลือดสูงน้ำตาลในเลือดต่ำ⁷ ปัญหาการติดเชื้อ ได้แก่ การติดเชื้อในกระแสเลือด⁸ ความผิดปกติของระบบประสาท^{4,5} ความผิดปกติการควบคุมอุณหภูมิ และความผิดปกติระบบทางเดินอาหาร⁴

ความผิดปกติดังกล่าวไม่เพียงส่งผลกระทบต่อร่างกาย การเจริญเติบโต และพัฒนาการของทารก แต่ยังส่งผลกระทบต่อครอบครัว เศรษฐกิจสังคม และคุณภาพชีวิตของทารกซึ่งทารกเหล่านี้จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต แต่เมื่อวิเคราะห์ถึงสถานการณ์การดำเนินงานด้านการดูแลรักษาพยาบาลทารกแรกเกิดในภาวะวิกฤตของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา พบว่ายังไม่พร้อมในการดำเนินงานได้เต็มศักยภาพ ทั้งนี้เนื่องมาจากการขาดแคลนหอผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิดที่มีมาตรฐาน และบุคลากรทีมสุขภาพที่มีคุณภาพในการดูแลทารกแรกเกิดในภาวะวิกฤต⁹ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพที่มีความชำนาญด้านการดูแลทารกแรกเกิดภาวะวิกฤตซึ่งปัจจุบันจะมีอยู่เฉพาะในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปขนาดใหญ่ทำให้ทารกแรกเกิดที่อยู่ในภาวะวิกฤตเหล่านี้ต้องถูกส่งต่อเพื่อรับการดูแลที่มีมาตรฐานในโรงพยาบาลที่มีศักยภาพสูงกว่าส่งผลให้เกิดความแออัดในโรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป แผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service plan) 5 ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2555 จนถึงปัจจุบัน

ได้ตระหนักถึงปัญหา และความสำคัญดังกล่าวจึง กำหนดให้ ทารกแรกเกิดเป็น 1 ใน 4 สาขาหลักในการพัฒนา โดยมี เป้าหมายการดำเนินงานระบบบริการสุขภาพสาขาทารกแรกเกิด คือ เพิ่มเตียง NICU (Neonatal intensive care unit) ให้เพียงพอ พัฒนาศักยภาพของศูนย์ระดับ 3 ทุกแห่งเพิ่มประสิทธิภาพ การตรวจคัดกรองการได้ยิน และการให้สารอาหารทางหลอดเลือดดำ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งต่อ พัฒนาศักยภาพศูนย์ทารก ระดับ 2 ให้ดูแลรักษา และวินิจฉัยโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดได้ พัฒนาศักยภาพศูนย์ทารก ระดับ 1 ให้ดูแลรักษาด้วยการผ่าตัด หัวใจที่ซับซ้อน และรักษาจอตาผิดปกติในทารกคลอดก่อน กำหนดได้ เพื่อลดอัตราการตายของทารกแรกเกิดอายุน้อยกว่า หรือเท่ากับ 28 วันให้น้อยกว่า 5 ต่อ 1,000 การเกิดมีชีวิต ผู้ป่วย ทารกแรกเกิดเข้าถึงบริการ NICU มากขึ้น มีเครือข่ายบริการ ทารก มีระบบการรับและส่งต่อทารกแรกเกิดระหว่างสถาน บริการที่ได้มาตรฐานสากล โดยมีมาตรการสร้างเสริมศักยภาพ บุคลากรให้ทันกับความต้องการ และมุ่งเน้นการพัฒนาระบบ บริการในแต่ละเขตบริการให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน^{9, 10}

ความต้องการเพิ่มคุณภาพการดูแลทารกแรกเกิดใน ภาวะวิกฤต และการพัฒนาระบบการดูแลทารกแรกเกิดที่มี ภาวะวิกฤตให้มีมาตรฐานจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนา ศักยภาพพยาบาลวิชาชีพที่ทำหน้าที่ให้การดูแลทารกแรกเกิด ในภาวะวิกฤตให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการเฝ้าระวัง ประเมิน และวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และอาจจะเกิดขึ้น ได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในเฝ้าระวัง และดูแลทารกแรกเกิดในภาวะวิกฤตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้การช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็วและมีมาตรฐาน ตามแนวปฏิบัติที่กำหนดภายใต้การดูแลของกุมารแพทย์ เฉพาะ ทางทารกแรกเกิด วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพุธรชินราช ในฐานะเป็นสถาบันการศึกษา และพัฒนาบุคลากรทาง สาธารณสุข ได้ตระหนักถึงปัญหาการดูแลทารกแรกเกิดในภาวะ วิกฤต และความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพพยาบาลวิชาชีพ ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการดูแลทารกแรกเกิดในภาวะ วิกฤตดังที่กล่าวมาข้างต้นจึงร่วมกับกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลพุทธชินราชพิษณุโลก เปิดอบรมหลักสูตรการพยาบาล เฉพาะทาง สาขาเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 ถึงปี พ.ศ. 2559 มีจำนวนพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารก แรกเกิด 96 คน ภายหลังจบหลักสูตรผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับ ประกาศนียบัตรพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด เป็นผู้ที่ มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการเฝ้าระวัง ประเมิน และวิเคราะห์

ปัญหาที่เกิดขึ้น และอาจจะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว ครอบคลุมทุกระบบ และทุกมิติการดูแล ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ในการเฝ้าระวัง และดูแลทารกแรกเกิดในภาวะวิกฤตได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ตลอดจนให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา รับและส่ง ต่อผู้ป่วยทารกแรกเกิดได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานสากล¹¹ ส่งผลให้ทารกแรกเกิดในภาวะวิกฤตได้รับการดูแลจากพยาบาล เวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดอย่างเต็มศักยภาพ และระบบการ ดูแลทารกแรกเกิดมีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น จากความคาดหวังของ หลักสูตรในการพัฒนาศักยภาพพยาบาลวิชาชีพในการดูแล ทารกแรกเกิดที่มีภาวะวิกฤตที่เปิดอบรมมา 3 รุ่น ผู้วิจัยจึงสนใจ ประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติ วิกฤตทารกแรกเกิดในมุมมองของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ในประเด็นความรู้ในการปฏิบัติงาน ทักษะในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบในการปฏิบัติ งาน บุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน และจรรยาบรรณในการปฏิบัติ งาน เพื่อประเมินการนำผลที่พยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรก เกิดได้จากการอบรมไปสู่การปฏิบัติงาน และเป็นข้อมูลนำเข้า ในการพัฒนาหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติ วิกฤตทารกแรกเกิดต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติ งานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด

คำถามการวิจัย

ความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของ พยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดเป็นอย่างไร

นิยามศัพท์

ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของพยาบาล เวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด หมายถึง ความรู้สึกในทางบวกต่อ พยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดในการปฏิบัติการ พยาบาลเพื่อดูแลผู้ป่วยทารกแรกเกิดที่มีความเจ็บป่วยรุนแรง เยียบพลัน และทารกที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพชีวิต ครอบคลุมในด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน ทักษะในการปฏิบัติ งาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงาน บุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน และจรรยาบรรณ ในการปฏิบัติงาน วัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด ที่ผู้วิจัย

สร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ร่วมงาน หมายถึง ผู้บังคับบัญชา และพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานร่วมกับพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด

พยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด รุ่นที่ 1, 2, 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2552¹² มาใช้เป็นแนวทางในการประเมินความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน ทักษะในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานร่วมกับพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชา และพยาบาลวิชาชีพที่ร่วมปฏิบัติงานกับพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด รุ่นที่ 1, 2, 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพุทธชินราช เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แท้จริง การคำนวณกลุ่มตัวอย่างจึงใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ไม่ทราบขนาดประชากร โดยกำหนดสัดส่วนประชากร 0.2 กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน 5%¹³ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 246 คน การวิจัยนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง ทางไปรษณีย์ จึงคำนวณกลุ่มตัวอย่างเพื่อการสูญเสียเพิ่ม 20% ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 295 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเข้าร่วมการวิจัยคือ เป็นผู้บังคับบัญชา และ/หรือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องร่วมกับพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารก

แรกเกิดที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดอย่างน้อย 6 เดือน เกณฑ์ในการคัด คือ ผู้บังคับบัญชา และ/หรือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานร่วมกับกับพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดไม่ถึง 6 เดือน

เครื่องมือการวิจัยและการควบคุมคุณภาพเครื่องมือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ความเกี่ยวข้องกับพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด และระยะเวลาปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด เป็นการประเมินความรู้สึกในทางบวกของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) หลังจากได้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จะนำข้อคิดเห็นที่ได้มาปรับแก้ไขก่อนนำไปใช้

การหาความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดที่ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับผู้ร่วมงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดจำนวน 20 คน แล้วนำคะแนนมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha coefficient of Cronbach) ได้เท่ากับ 0.98

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพุทธชินราช ได้เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยเลขที่ 15/2558 วันที่ 14 กรกฎาคม 2558 หลังจากนั้นผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัย ก่อนเก็บข้อมูลผู้วิจัยแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบ

วัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย ความปลอดภัย อันตรายที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับโดยละเอียด ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเป็นความลับ และจะนำเสนอสรุปของสรุปผลการวิจัยเท่านั้น กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวออกจากการวิจัยครั้งนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบใดๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำเสนอโครงร่างวิจัยต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช เมื่อได้รับการอนุมัติแล้วผู้วิจัยจะดำเนินการส่งจดหมายทางไปรษณีย์เพื่อขอความร่วมมือจากหัวหน้าหน่วยงานที่ผู้ผ่านการอบรมปฏิบัติงานอยู่ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ คุณสมบัติกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

2. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมการวิจัยขอให้กลุ่มตัวอย่างลงลายมือชื่อในเอกสารยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย และขอให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด และส่งกลับมาที่ผู้วิจัยตามซองจดหมายที่แนบไปทางไปรษณีย์

3. เมื่อผู้วิจัยได้รับเอกสารทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 295 ราย มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 260 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.14 มีการสูญหายจำนวน 35 คน เนื่องจากไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา คิดเป็นร้อยละ 11.86 ผลการศึกษานำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 2 ส่วน ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่อายุ 45-54 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.0 มีความเกี่ยวข้องกับพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดในฐานะผู้ร่วมงานคิดเป็นร้อยละ 66.5 ระยะเวลาปฏิบัติราชการ 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.0

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดโดยรวม และจำแนกรายด้าน รายข้อ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด จำแนกรายด้าน และโดยรวม (n = 260)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
- ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	4.31	0.53	มาก
- ด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน	4.26	0.52	มาก
- ด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน	4.15	0.51	มาก
- ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน	4.13	0.51	มาก
- ด้านบุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน	4.09	0.56	มาก
โดยรวม	4.19	0.47	มาก

ตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .47) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบใน การปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านบุคลิกภาพในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน (n = 260)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
- มีความตั้งใจ และเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย	4.36	0.65	มาก
- ยินดี/เต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	4.34	0.59	มาก
- สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นมิตร	4.32	0.61	มาก
- ยกย่อง และให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ	4.30	0.62	มาก
- ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นในการปฏิบัติงาน	4.24	0.60	มาก
โดยรวม	4.31	0.53	มาก

ตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความตั้งใจและเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด ด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน (n = 260)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
- มีความรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติงาน	4.35	0.57	มาก
- มีความรับผิดชอบกับข้อผิดพลาดจากผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น	4.24	0.58	มาก
- กล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องและยอมรับผลที่เกิดขึ้น	4.18	0.58	มาก
โดยรวม	4.26	0.52	มาก

ตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติงาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องและยอมรับผลที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด ด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน (n = 260)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
- มีความรู้ในงานที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น	4.21	0.57	มาก
- เพื่อนร่วมงานให้การยอมรับในความรู้และความสามารถของผู้อบรม	4.17	0.56	มาก
- สามารถถ่ายทอดความรู้/ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นในงานที่ได้รับมอบหมายได้	4.06	0.61	มาก
โดยรวม	4.15	0.51	มาก

ตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาล เวชปฏิบัติวิฤตทหารบกแรกเกิด ด้านความรู้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความรู้ในงานที่รับผิดชอบมากขึ้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือสามารถถ่ายทอดความรู้/ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นในงานที่รับผิดชอบได้

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิฤตทหารบกแรกเกิด ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน (n = 260)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
- สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และการตัดสินใจในการปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหาในงานที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	4.19	0.59	มาก
- สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้รวบรวมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหาในงานที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	4.16	0.58	มาก
- สามารถปรับปรุงการปฏิบัติงานครั้งต่อไป ได้อย่างเหมาะสม	4.13	0.58	มาก
- สามารถวิเคราะห์ และประเมินผลการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	4.11	0.58	มาก
- สามารถวางแผนปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ	4.10	0.59	มาก
- สามารถบูรณาการงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม	4.08	0.63	มาก
โดยรวม	4.13	0.51	มาก

ตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิฤตทหารบกแรกเกิด ด้านทักษะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และการตัดสินใจในการปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหาในงานที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถบูรณาการงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิฤตทหารบกแรกเกิด ด้านบุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน (n = 260)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
- ยอมรับและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองในการปฏิบัติงาน	4.18	0.56	มาก
- เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน	4.18	0.66	มาก
- ปฏิบัติงานโดยใช้หลักคิดเชิงเหตุผลและความคิดสร้างสรรค์	4.04	0.61	มาก
- เสนอตัวรับผิดชอบในงานใหม่ที่ท้าทายความรู้ความสามารถ	3.97	0.73	มาก
โดยรวม	4.09	0.56	มาก

ตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาล เวชปฏิบัติวิฤตทหารบกแรกเกิด ด้านบุคลิกภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการยอมรับและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เสนอตัวรับผิดชอบในงานใหม่ที่ท้าทายความรู้ความสามารถ

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์การศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดสามารถอภิปรายได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 1) โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.53) และด้านบุคลิกภาพในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.52) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากก่อนที่พยาบาลวิชาชีพเหล่านี้จะเข้ารับการอบรมยังไม่เคยได้รับความรู้ และการฝึกฝนทักษะเฉพาะทางในการดูแลทารกแรกเกิดในภาวะวิกฤต ทั้งที่การปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิดต้องมีความรู้ และมีความรับผิดชอบในการพยาบาลขั้นสูง ต้องคิดวิเคราะห์เชิงระบบ สามารถตัดสินใจทางคลินิก สามารถสืบค้นความรู้ สามารถพิทักษ์สิทธิผู้ป่วย ประสานงานกับบุคลากรทีมสุขภาพ^{14, 15, 16} การปฏิบัติงานในช่วงก่อนเข้ารับการอบรมจึงเป็นเพียงการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากการเรียนในระดับปริญญาตรี ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งเนื้อหาในการเรียนทฤษฎีเกี่ยวกับทารกแรกเกิดจะมีเพียง 4-6 ชั่วโมงภาคปฏิบัติประมาณ 2 สัปดาห์^{17, 18, 19} การศึกษาในระดับพยาบาลบัณฑิตอาจไม่เพียงพอสำหรับพยาบาลวิชาชีพที่จบใหม่ที่ต้องปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิดถึงแม้ว่าจะได้รับการฝึกอบรมจากพยาบาลรุ่นพี่หรือหน่วยงานส่งไปประชุมสัมมนาระยะสั้น 1-5 วัน เกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิดในภาวะวิกฤตแต่จากเนื้อหา และรายละเอียดเกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิดในภาวะวิกฤตที่มีมากทำให้ระยะเวลาดังกล่าวอาจไม่เพียงพอในการเรียนรู้เนื้อหาทั้งหมด ดังนั้นเมื่อพยาบาลวิชาชีพได้ผ่านการอบรมหลักสูตรเฉพาะทางการพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดระยะเวลา 4 เดือนที่มีเนื้อหาครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดวิเคราะหณ์นโยบายการดูแลทารกแรกเกิด จริยธรรมการดูแลทารกแรกเกิด การตรวจร่างกายขั้นสูง แนวคิดการดูแลทารกแรกเกิดที่ครอบคลุมทุกระบบทุกมิติในภาวะเจ็บป่วยวิกฤตเฉียบพลัน การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ตัดสินใจให้การดูแล ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น และประเมินผลการ

ดูแลทารก แรกเกิดในภาวะวิกฤตจึงทำให้พยาบาลวิชาชีพที่ผ่านการอบรมในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบ และตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมจึงทำให้ในภาพรวมผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดในระดับมาก ซึ่งความพึงพอใจเป็นความรู้สึกยินดี มีความสุขหรือเจตคติที่ดีของบุคคลเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนหรือได้ตามความมุ่งหมายทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีในสิ่งนั้นๆ²⁰ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะในการปฏิบัติงานพยาบาลในหอผู้ป่วยหนักทารกแรก¹⁵ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีความตั้งใจ และเอาใจใส่งานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.65) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.60) (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเนื้อหาในหลักสูตรเริ่มทำให้ผู้เข้าอบรมเห็นความสำคัญ ปัญหา และผลกระทบที่เกิดขึ้นของทารกแรกเกิดตั้งแต่ระดับโลก ระดับประเทศ และระดับเขต ต่อเนื่องถึงความต้องการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล และระบบการทำงานเพื่อสร้างเครือข่ายการดูแลทารกที่มีคุณภาพในวิชาโนบาย และระบบบริการสุขภาพจึงอาจทำให้ผู้เข้าอบรมตระหนักถึงความสำคัญ และความรับผิดชอบในการดูแลทารกแรกเกิดโดยเฉพาะทารกที่มีความเสี่ยงสูง และทารกที่อยู่ในภาวะวิกฤต¹¹

2. ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีความรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.57) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือกล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องและยอมรับผลที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.58) (ตารางที่ 3) ซึ่งผลการศึกษาด้านจรรยาบรรณสอดคล้องกับผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.53) (ตารางที่ 2) โดยเฉพาะในเรื่องพยาบาลเวชปฏิบัติ

วิกฤตทารกแรกเกิดมีความตั้งใจและเอาใจใส่งานที่รับผิดชอบที่ค่าเฉลี่ยในระดับสูง เฮอร์เชเบิร์ก มาอัสเนอร์ และซินเดอร์แมน²¹ กล่าวว่าความรับผิดชอบเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ในบทบาทพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิดยังต้องมีความรับผิดชอบสูงต่องานที่ปฏิบัติงาน²² จึงทำให้เกิดความพึงพอใจของผู้ร่วมงานส่วนค่าเฉลี่ยพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดกล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องและยอมรับผลที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมาก แต่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิดต้องใช้ความรู้ และประสบการณ์สูงในการตัดสินใจทางคลินิก (Clinical judgment)¹⁴ ภายใต้การทำงานของทีมซึ่งการบางสถานการณ์ต้องตัดสินใจร่วมกันในทีมตามขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันจึงอาจส่งผลให้ค่าเฉลี่ยในข้อนี้อยู่ในระดับมากแต่เป็นข้อที่มีคะแนนต่ำกว่าข้ออื่นๆ

3. ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดด้านความรู้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีความรู้ในงานที่รับผิดชอบมากขึ้น ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.57) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือสามารถถ่ายทอดความรู้/ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นในงานที่รับผิดชอบได้ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.61) (ตารางที่ 4) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเนื้อหาในหลักสูตรครอบคลุมการดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาคุกคามชีวิตครอบคลุมทุกระบบ และทุกมิติของการดูแลจึงทำให้ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้ในงานที่รับผิดชอบมากขึ้น และนำความรู้ที่ได้รับลงสู่การปฏิบัติทำให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความรู้ที่เพิ่มมากขึ้นในประเด็นของความสามารถถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นในงานที่รับผิดชอบได้ถึงจะอยู่ในระดับมากแต่พบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้อาจเนื่องจากเกือบร้อยละ 30 เป็นผู้ร่วมงานที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี จึงอาจทำให้ผู้ถ่ายทอดความรู้ต้องใช้ทักษะ และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้ที่มีประสบการณ์สูงในการปฏิบัติงานยอมรับความรู้ คำแนะนำในเรื่องต่างๆ

4. ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดด้านทักษะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และการตัดสินใจในการปฏิบัติ

งานหรือแก้ไขปัญหาในงานที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.59) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถบูรณาการงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.63) (ตารางที่ 5) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนในหลักสูตรจัดให้ผู้เข้าอบรมเรียนรู้ในสถานการณ์จริงโดยการฝึกปฏิบัติงานที่โรงพยาบาล 6 หน่วยกิต เป็นระยะ 360 ชั่วโมง ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้นำความรู้ และทักษะไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ มีความสามารถในการแก้ปัญหา และเรียนรู้ด้วยตนเอง²³ ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกการนำความรู้ภาคทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติงาน มีการประชุมปรึกษาทางการพยาบาล วิเคราะห์ปัญหาผู้ป่วย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้อบรมกับผู้อบรม และผู้อบรมกับอาจารย์พยาบาล และอาจารย์แพทย์เฉพาะทางทารกแรกเกิดอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เมื่อกลับไปปฏิบัติงานพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดจึงสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และการตัดสินใจในการปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหาในงานที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจของผู้ร่วมงานในระดับมาก ส่วนประเด็นความสามารถบูรณาการงานมีคะแนนต่ำกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบูรณาการ (Integration) เป็นการผสมผสานส่วนต่างๆ ที่มีอยู่เข้าด้วยกันให้สมบูรณ์เป็นหนึ่งเดียวกัน²⁴ การบูรณาการงานพยาบาลเป็นการผสมผสานการทำงานร่วมกันอย่างเพียงพอของสององค์ประกอบหรือมากกว่าเพื่อให้ถึงเป้าหมายที่เป็นหนึ่งเดียว โดยมีคุณลักษณะเฉพาะ (Attribute) ได้แก่ กระบวนการ (Process) การผสมผสาน (Combination) การมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) และความเป็นหนึ่งเดียว (Unity)²⁵ การดำเนินการต้องอาศัยทักษะความชำนาญ และประสบการณ์ที่เพียงพอ

5. ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดด้านบุคลิกภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการยอมรับและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.56) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือเสนอตัวรับผิดชอบในงานใหม่ที่ท้าทายความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.73) (ตารางที่ 6) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการอบรมมีการจัดการเรียนการสอนในรูปของการวิเคราะห์กรณีศึกษา อภิปรายกลุ่ม ฝึกการเป็นผู้ฟัง และผู้ให้ข้อมูล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกันอย่างระหว่างผู้อบรมกับ

ผู้อบรม และผู้อบรมกับอาจารย์พยาบาล และอาจารย์แพทย์เฉพาะทางทารกแรกเกิดอย่างต่อเนื่อง 4 เดือน ทำให้ทราบจุดที่ควรพัฒนาของตนเอง ประกอบกับการเรียนแบบอภิปรายกลุ่ม ผู้เรียนจะเกิดกระบวนการคิดในตัวเองก่อนแสดงความคิดเห็น และความต้องการให้กลุ่มยอมรับความคิดเห็นจึงต้องมีข้อมูลสนับสนุนมากพอ และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม²⁶ ทำให้เมื่อไปปฏิบัติงานพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดจึงยอมรับและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเป็นที่พึงพอใจของผู้ร่วมงาน แต่การเสนอตัวรับผิดชอบในงานใหม่ที่ท้าทายความรู้ความสามารถมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ อาจเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ถ้าบุคคลรับรู้ความสามารถของตนเองต่องานที่ทำในระดับสูงจะมีความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นในสูง บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะกระทำงานนั้นอย่างแน่นอน แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลรับรู้ความสามารถของตนเองต่องานที่ทำในระดับต่ำจะมีความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้นต่ำ บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำงานนั้น²⁷

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับบริการจากพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิด
2. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติวิกฤตทารกแรกเกิดในมุมมองของผู้ร่วมงาน และในมุมมองของตนเอง

References

1. Bureau of Policy and Strategy, Public Health Ministry. Public health statistic a.d. 2015. Bangkok: The War veterans organization press; 2015. (in Thai).
2. Office of the National Economic and social Development Board. Document number 3: powerpoint presentation Health development plan: series 12 (September 2016). Bangkok: n.p.: 2016. (in Thai).
3. Tucker J, McGuire W. Epidemiology of preterm birth. *BMJ* 2004; 329: 675-8.
4. Kelly MM. Primary care issues for the healthy premature infant. *J Pediatr Health Care* 2006; 20 (September/October): 293-9.
5. McCourt MF, Griffin CM. Comprehensive primary care follow-up for premature infants. *J Pediatr Health Care* 2000; 14 (November/December): 270-9.
6. LaHood A, Bryant CA. Outpatient care of the premature infant. *Am Fam Physician* 2007; 76: 1159-64.
7. Wang ML, Dorer DJ, Fleming MP, Catlin EA. Clinical outcomes of near-term infants. *Pediatrics* 2004; 114(2): 372-6.
8. Haque KH. Neonatal sepsis in the very low birth weight preterm infants: part 1 review of patho-physiology. *JMedSci* 2010; 3(1): 1-10.
9. Intub, N. Policy and reformation of neonatal care in Thailand. In: *Nursing specialty in neonatal critical care nurse practitioner program*; 4 September 2016- 29. (in Thai). December 2016; Chophaka room, 2nd floor, Building 3 Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj. Phitsanulok; 2015:1-30. (in Thai).
10. Service plan to response curial health problems committee (Newborn tract). Service plan: newborn tract. Bangkok: Agricultural co-operative federation of Thailand press; 2013. (in Thai).
11. Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj. *Nursing specialty in neonatal critical care nurse practitioner program*. n.p.:2014. (in Thai).
12. Ministry of Education. Notification of Ministry of Education, Thailand Qualifications Framework for higher education on Nursing Science 2009. Bangkok: Ministry; 2009. (in Thai).

13. Cochran WG. Sampling techniques. 2nded. New York: John Wiley and Sons; 1963.
14. National Association of Neonatal Nurse Practitioners. Competencies and orientation toolkit for neonatal nurse practitioners. 2nd ed. Chicago: National Association of Neonatal Nurses; 2014.
15. Swickard S, Swickard W, Reimer A, Lindell D, Winkelman C. Adaptation of the AACN synergy model for patient care to critical care transport. Crit Care Nurse 2014; 34(1): 16–29.
16. Mirlashari J, Qommi R, Nariman S, Bahrani N, Begjani J. Clinical competence and its related factors of nurses in neonatal intensive care units. J Caring Sci. 2016; 5(4): 317-24.
17. Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj. Bachelor of nursing science program. n.p.:2012. (in Thai).
18. Boromarajonani College of Nursing, Lampang. Bachelor of nursing science program. n.p.:2012. (in Thai).
19. Boromarajonani College of Nursing, Chiang Mai. Bachelor of nursing science program. n.p.:2012. (in Thai).
20. Concise Oxford English dictionary on CD-Rom. New York: Oxford university press; 2011.
21. Herzberg F, Mausner B, Snyderman BB. The motivation to work. New York : John Wiley & Son; 1959.
22. Montanholi LL, Merighi MA, de Jesus MC. The role of the nurse in the neonatal intensive care unit: between the ideal, the real and the possible. Rev Latino-Am Enfermagem. 2011; 19(2): 301-8.
23. Pantaewan P. Development of students in the 21st century with active learning in nursing. Journal of The Royal Thai Army Nurses. 2016; 17(3): 1-9. (in Thai).
24. Whittemore R. Analysis of integration in nursing science and practice. J Nurs Scholarsh 2006; 37(3): 261-7.
25. Westra BL, Rodgers BL. The concept of integration: a foundation for evaluating outcomes of nursing care. J Prof Nurs. 1991; 7(5): 277-82.
26. Arpaichiraratana C, Attharos T. Effect of small group discussion on critical thinking, self-directed learning, satisfaction on the learning of nursing students of the Thai Red Cross College of Nursing. Thai Red Cross College of Nursing Journal. 2012; 5(1): 19-31. (in Thai).
27. Bandura A. Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. Psychol Rev. 1977; 84: 191-215.